MIGRÁCIÓS KÖRKÉP

EURÓPA

(1) Frontex: 87 500 határsértést regisztráltak októberig az EU külső határain

Az Európai Unió Határ- és Partvédelmi Ügynökségének (Frontex) legfrissebb adatai szerint 10 900 illegális határátlépést regisztráltak októberben az EU külső határain, így az idei érkezésszám 87 500-ra emelkedett. Ez éves alapon 21%-os csökkenést jelent. Újdonságot jelent a Kanári-szigeteken tapasztalt magas érkezésszám: a nyugat-afrikai útvonalon 5 300 személy érkezett csak októberben, az idei évben pedig összesen már 11 400 (többségük augusztus eleje óta, szinte kizárólag szubszaharai országokból). A közép-mediterrán útvonal forgalmának októberi csökkenése ellenére az első tíz hónapban több mint duplájára (28 400) nőtt az érkezők száma az előző év azonos időszakához képest (a tunéziaiak relatív többsége mellett minden ötödik bangladesi állampolgár volt). Olaszországgal szemben Spanyolországban (nyugat-mediterrán útvonal) idén 37%-kal kevesebb határsértést (13 400) regisztráltak (többnyire algériai és marokkói érkezőkkel). Éves viszonylatban még ennél is nagyobbat, közel 75%-ot csökkent a kelet-mediterrán (török-görög) érkezésszám (17 000). Itt továbbra is az afgánok, szírek és törökök érkeznek legnagyobb arányban. A Nyugat-Balkánon ugyanakkor jelentősen nőtt az illegális határátlépések száma 2019 első tíz hónapjával összevetve: az idei 19 700-as szám több mint kétszerese a tavalyinak. Érdekesség, hogy a szírek immáron abszolút többséget alkotnak az itt érkezők között, azonban a regisztráltak negyede továbbra is afgán.

[Frontex]

(2) A francia rendőrség felszámolta a párizsi illegális migránstábort

A francia rendőrség kedden felszámolta a párizsi Stade de France sportarénával szemben található sátortábort. A migránsokat 70 busz szállította összesen 26 ideiglenes szálláshelyre, ahol koronavírus tesztet végeznek rajtuk. Az evakuálást Gérald Darmanin belügyminiszter kezdeményezte, mert a 2 400 migráns által lakott sátortáborban nem voltak megfelelőek az egészségügyi és higiéniai feltételek. A zsúfolt táborban az ősz folyamán már teljesen tarthatatlanná vált a helyzet a hideg és az országban bevezetett kijárási tilalom

miatt. A migránsok többsége afgán származású, köztük 400-an "svéd afgánok", vagyis a svéd hatóság által korábban elutasított afgán menedékkérők, akik most Franciaországban próbálnak szerencsét.

[DN]

(3) Svédország: egy "jó embercsempész" története

Svédország volt az afgán migránsok elsőszámú célországa a 2015-ös migrációs válság idején. Azonban az afgánok többségének kérelmét a svéd Bevándorlási Hivatal megalapozatlannak találta, majd kiutasította őket az országból. Az afgán migránsok egy része a hatóságokat kijátszva átszivárgott Franciaországba, ahol sátortáborokban megbújva ismételten menedékkérelmet nyújtottak be. Az elmúlt 5 évben legalább 3 000 elutasított afgán migráns települt így át Franciaországba. A Dagens Nyheten nevű svéd napilap interjút készítette egy 61 éves svéd nővel, aki az elmúlt 5 évben "jó embercsempészként" 270 afgán migránsnak segített Svédországból "elmenekülni". Eva Höllten azt állítja, hogy mivel ő humanitárius okból és anyagi haszonszerzés nélkül cselekszik, az általa elkövetett embercsempészet jónak tekintendő. Höllten egy "menekültbarát aktivista hálózat" része, amely kompjegyek vásárlásával és pénzzel segíti a migránsokat. A hálózat egyik tagjára a német bíróság nemrég 26 000 svéd korona összegű pénzbüntetést szabott ki.

[DN]

(4) Spanyol alkotmánybíróság: nem alkotmányellenes a migránsok azonnali visszafordítása

Csütörtöki döntésében Spanyolország Alkotmánybírósága fenntartotta hatályában a Közbiztonsági Törvény nagy részét, és kimondta a ceutai és melillai kerítésen illegálisan átjutni próbálkozók azonnali visszafordításának jogszerűségét is. 2015-ben a néppárti kormány fogadtatta el a törvényt, mely az Emberi Jogok Európai Bíróságán (EJEB) is megméretett. Idén februárban Strasbourg úgy döntött: nem sért jogot a spanyol állam, ha azonnal visszatoloncolja Marokkóba azokat, akik nem a határátkelőkön nyújtanak be menedékkérelmet. Most az alkotmánybírák is hasonlóan határoztak (9:2 arányban), s két kivételt tettek: nem toloncolhatók vissza az illegálisan érkező kiskorúak vagy sérülékeny csoportba tartozó személyek (pl. várandós nők, idősek). Ugyanakkor nem valószínű, hogy ezen kivételezett személyek másznának fel a magas kerítésen.

[El País]

(5) A boszniai hatóságok őrizetbe vettek egy gyilkossággal gyanúsított marokkói állampolgárt

A boszniai hatóságok őrizetbe vettek egy marokkói állampolgárt, akit azzal vádolnak, hogy megölt egy 36 éves helyi férfit Szarajevóban. Két gyanúsítottat továbbra is keresnek, a rendőrség tájékoztatása szerint ők is bevándorlók. Az incidenst követően több száz ember vonult az utcára, követelve, hogy a hatóságok költöztessék el a migránsokat és menekülteket az utcákról táborokba. A marokkói származású gyanúsítottat tavaly már elítélték egyszer Boszniában kábítószer birtoklása miatt, a férfi azonban ezt követően is az országban maradt.

[Aljazeera]

(6) Felülvizsgálhatják több tucat ugandai ügyét, akik vélhetően félrevezették a hatóságokat

A holland bevándorlási hivatal bejelentette, hogy 2018-ban egy olyan bűnhálózatot leplezett le, amely 2 500 euróért cserében ugandai menedékkérőket segített abban, hogy homoszexuálisnak adják ki magukat. A holland bevándorlási hivatal azóta 250 esetet vizsgált újra, amelyből 36-nál állapított meg csalást. Eddig egy személy menekültstátuszát vonták vissza, továbbá szigorúbb értékelési eljárást vezetettek be a homoszexualitásukra hivatkozva menedékjogot kérelmező ugandaiak számára. Uganda 2014-ben halálbüntetést szabott ki a homoszexuálisokra, amelyet a nemzetközi közösség nyomására később eltörölt, azonban a melegekre Ugandában még mindig életfogytiglani börtön szabható ki szexuális orientációjuk miatt. Hollandia 2014 óta fogadja be az ugandai homoszexuális menekülteket.

[InfoMigrants]

(7) Spanyolország szükségtáborokat épít a Kanári-szigeteken

Jose Luis Escriva, Spanyolország migrációs ügyeiért felelős minisztere bejelentette, hogy a Kanári-szigeteken szükségtáborokat fognak építeni. A várhatóan heteken belül felépülő táborok 7 000 főt tudnak majd elszállásolni. Az érkezőkkel kapcsolatban így fogalmazott a miniszter: „az ország befogadási rendszere a kiszolgáltatott helyzetű személyek és a nemzetközi menedékjogot kérő emberek számára készült. Ez azonban az érkezett migránsok többségénél nem áll fenn, talán csak 10%-uk lesz jogosult menekülti státuszra."

[BBC]

AFRIKA

(8) Az UNHCR megkezdte a Szudánba érkezett etióp menekültek ellátását

Az etióp polgárháború következtében a múlt hét végéig 31 000 ember lépte át a szudáni határt. Az elérhető adatok szerint naponta 4 000 új menekült érkezik. Az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága (UNHCR) megkezdte a menekültek ellátását.

[Sudan Tribune]

(9) Tovább folytatódik az etióp polgárháború

Bár az etióp kormányerőknek, az ENDF-nek sikerült teret nyerniük a lázadó TPLF milíciáival szemben, a legtöbb szakértő elhúzódó harcokkal számol. Mindeközben folytatódott a konfliktus regionalizálódása is: Szudánba további több ezer etióp menekült érkezett, a TPLF pedig rakétatámadást hajtott végre Aszmara ellen, mivel állításaik szerint az eritreai kormány támogatja az ENDF-et. A konfliktus elhúzódása exponenciálisan növeli egy nagyobb menekültválság kibontakozásának esélyét.

[Hiiraan]

KÖZEL-KELET ÉS ÉSZAK-AFRIKA

(10) Afgán kormány: az USA segítségére van szükség a terrorista csoportok felszámolásához

Az afgán kormány az USA katonáinak afganisztáni létszámcsökkentéséről szóló közelmúltbeli döntésére reagálva kijelentette, hogy „az országnak szüksége lesz az Egyesült Államok és a NATO erőinek együttműködésére a terrorista csoportok teljes felszámolásához". Donald Trump döntése értelmében 2021. január 15-ig az Afganisztánban állomásozó amerikai katonák száma 4 500-ról 2 500-ra csökken. A NATO főtitkára, Jens Stoltenberg azonban arról tweetelt, hogy a szervezet továbbra is támogatja az afgán békefolyamatot, és ennek megfelelően alakítja ki jelenlétét Afganisztánban.

[BBC]

(11) Megválasztotta új vezetőjét a maghrebi al-Kádia, az AQIM

A maghrebi al-Káida (AQIM) új vezetőt választott az algériai Abu Ubajda Juszuf al-Annabi személyében. A terrorszervezet korábbi emírjét, a szintén algériai Abdelmalek Droukdelt a francia különleges erők júniusban likvidálták Maliban. Az al-Káida támadásai nagyban felelősek a Száhel instabilitásáért és az onnan induló menekülthullámokért.

[Reuters]

(12) Tovább folytatódik a migrációs válság a Kanári-szigeteken

Egyetlen hét alatt 11 000 főről 17 000 főre emelkedett az illegális bevándorlók száma, ami a tavalyi évhez képest 1 000 %-os növekedés. Sokan a koronavírus-helyzet teremtette nehéz gazdasági helyzet miatt vágnak neki az útnak, amelyen idén már több százan vesztették életüket.

[Reuters]

NEMZETKÖZI SZERVEZETEK

(13) Két évtizedes mélyponton van a menekültek áttelepítése – figyelmeztet az UNHCR

Az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága szerint a 2020 során biztonságos országokba áttelepített menekültek száma két évtizedes mélypontot jelent. Január és szeptember között mindössze 15 425 menekültet telepítettek át az előző év azonos időszakával (50 000) szemben. Gillian Triggs, az UNHCR védelmi főképviselőhelyettese szerint a csökkenést a COVID-19 magyarázza. A szervezet munkatársai úgy vélik, hogy ez a helyzet különösen aggasztó azon menekültek számára, akik készek lettek volna a távozásra már a pandémiát megelőzően is. A Főbiztosság arra kéri az államokat, hogy indítsák újra az átvételi programjukat az év vége előtt, és telepítsenek be minél több menekültet.

[UNHCR]

(14) Ítéletet hirdetett az (EJEB) egy homoszexuális migráns családegyesítési ügyében

A "B és C kontra Svájc ügy" felperese "B úr" 1974-ben született Gambiában, és 2014 óta élt regisztrált élettársi kapcsolatban a vele azonos nemű "C úrral", aki 1948-ban született Svájcban. A svájci állampolgárságú "C úr" 2019. december 15-én elhunyt. "B úr" 2008-ban érkezett Svájcba, ahol mali állampolgárságúnak adva ki magát, menekültkérelmet nyújtott be. Kérelmét a hatóságok elutasították és elrendelték hazatoloncolását. "B úr" azonban ekkor eltűnt, így a határozatot nem tudták végrehajtani. 2013-ban egy második menedékkérelmet is benyújtott, ezúttal azt állítva, hogy gambiai-mali kettős állampolgár, és homoszexuális nemi orientációjára hivatkozott. Elmondása szerint Gambiában számos férfival volt szexuális kapcsolata, 2008-ban pedig egy hotelban a rendőrök tetten érték, amint egy férfival létesített szexuális aktust. Állítása szerint emiatt Gambiában 14 évnyi letöltendő börtönbüntetésre ítélték, ami miatt elmenekült az országból. Két évvel később ismerkedett meg partnerével, "C úrral" Svájcban, akivel annak haláláig érzelmi közösségben élt. A svájci hatóságok, majd bíróságok elutasították a menedékkérelmet, többek között arra hivatkozva, hogy az tele volt ellentmondásokkal és hamis információkkal. "B úr" 2015-ben egy újabb menedékkérelmet is benyújtott ezúttal arra hivatkozva, hogy az elmúlt években sokat romlott a homoszexuálisok helyzete Gambiában, és ha haza kell térnie, a családja ki fogja őt tagadni. A svájci szervek ezt a kérelmet is elutasították. Időközben "C úr" 2014-ben családegyesítési kérelmet nyújtott be, amelyben "B úr" számára tartózkodási engedély megadását kérte. Az elsőfokú hatóság ezt a kérelmet is elutasította, mégpedig "B úr" büntetett előéletére és magatartására hivatkozva, amelyet a fellebbviteli fórumok helybenhagytak. "B urat" többek között zsarolás, rongálás és jogellenes határátlépés és tartózkodás bűncselekményei miatt 2012-ben 18 hónap

letöltendő börtönbüntetésre ítélte egy svájci bíróság. "B úr" végül az Emberi Jogok Európai Bíróságához fordult keresettel, amelyben kérte annak megállapítását, hogy Svájc, amennyiben hazatoloncolja őt Gambiába, ezzel megsérti a "kínzás, vagy más megalázó, embertelen bánásmód tilalmát" és "B úr" magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jogát. Az EJEB ítéletében helyt adva a kereseti kérelemnek megállapította, hogy Svájc nem kellően értékelte a hazatoloncolás kockázatát, és ha újabb, alapos értékelés nélkül elrendeli "B úr" Gambiába való toloncolását, megsérti a kínzás tilalmát. Az EJEB azonban nem foglalt állást a "magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jog" megsértésének kérdésében a családegyesítési kérelemre tekintettel, mivel úgy ítélte meg, hogy részben "C úr" halála, részben pedig a "kínzás tilalma" megsértésének megállapítása miatt annak vizsgálata már nem szükséges.

[HUDOC]

AMERIKA

(15) Migrációs témájú játékfilmet nevez Ecuador a 2021-es Oscar-díjra

A legjobb külföldi játékfilm Oscar-díjára Ecuador Paúl Venegas Üresség című filmjét nevezi, mely főleg amatőr színészekkel készült, és négy nyelven beszélnek benne (angol, spanyol, mandarin kínai, kantoni kínai). A film két Latin-Amerikába érkezett kínai bevándorlóról szól: Lei célja továbbmenni New Yorkba, míg Wongé maga után szöktetni 12 éves fiát Latin-Amerikába. A rendező egy interjúban elmondta: azért a kínai bevándorlókat választotta témájául, mert más a sorsuk, mint például azoknak a latin-amerikai migránsoknak, akik az USA és Mexikó határánál tűnnek fel. Ecuadorba például nem reménytelenül érkeznek, hanem kiépült hálózat várja őket, melybe hamar beilleszkednek. Az ország második legnépesebb városába, Guayaquilbe 2008-2009-ben például 30 ezer kínai érkezett, felduzzasztva a már akkor 20 000 ezer főt számláló Chinatown közösségét.

[IPS]